

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **J. V.**
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Divíškem
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. KUKHK-33429/DS/2020-3 DV,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. KUKHK-33429/DS/2020-3 DV, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jeho zástupce.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Rychnov nad Kněžnou (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 9. 2020, č. j. MURK-SPR-23025/2020-Mich. Správní orgán I. stupně shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Uvedeného přestupku se měl žalobce úmyslně dopustit tím, že dne 8. 10. 2019 na pozemní komunikaci v obci Rychnov nad Kněžnou - Dlouhá ves u domu č. p. 63 jako řidič motorového vozidla Škoda Octavia, reg. zn., na výzvu odmítl lékařské vyšetření spojené s odběrem krve a moči. Dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Správní orgán I. stupně shledal žalobce vinným z předmětného přestupku a uložil mu podle § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 125c odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 25 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nesprávné a nezákonné. Zejména namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal otázku důvodného podezření, které by opravňovalo policisty k výzvě podle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, nesprávně vyhodnotil důkazní prostředky a neaplikoval zásadu *in dubio pro reo*.
4. Závěry správních orgánů neodpovídají dle žalobce objektivnímu obsahu videozáznamů, ze kterých je patrné, že žalobce zcela normálně komunikuje s policisty, jeho reakce nejsou zpomalené, není apatický a reaguje jako obvykle. Žalobce nesouhlasí s hodnocením, že měl téžavé oči, protože předmětné videozáznamy je nikdy přímo nezabírají v dostatečném rozsahu. Procesní vadu spatřuje také v tom, že správní orgán I. stupně neprotokoloval své závěry ohledně provedení důkazu videozáznamem, a proto postupoval v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. IV.ÚS 1247/20, pokud své závěry uvedl až v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný ve svých závěrech o chování vycházel ze zápisu zasahujících policistů, žalobce však namítl, že jde o subjektivní poznámky o jeho chování v průběhu kontroly, které neodpovídají objektivnímu zachycení reality na videozáznamu. Pakliže žalovaný neporovnal tento zápis s obsahem videozáznamu a posoudil zápis bez dalšího jako relevantní a pravdivý, porušil tím § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
5. Výpověď policistů žalobce považuje za rozpornou s objektivní skutkovým stavem. Z kamerového záznamu vyplývá, že žalobce sdělil, že žádnou návykovou látku neužil, a proto lze považovat za nedůvěryhodnou tu část výpovědi, v níž prap. H. uvedl, že žalobce výsledek testu nerozporoval. Žalobce namítl, že policista vypovídal spíše o tom, co si zaznamenal a opětovně přečetl z úředního záznamu. Žalobce nemohl jakkoliv ovlivnit obsah úředního záznamu při jeho pořizování a je na něho nutné nahlížet tak, že se jedná o důkazní prostředek pouze s podpůrnou váhou zpracovaný na základě subjektivního vnímání skutkového děje zasahujícími policisty. Výpověď policisty H. je nedůvěryhodná rovněž z důvodu, že nebyl schopný při ústním jednání odpovědět na otázky právního zástupce a pouze sdělil, že si již skutečnosti nepamatuje, ačkoliv na skutkový děj zachycený v úředním záznamu si pamatuje zcela přesně.

6. Policista D. uvedl, že výsledek testu žalobci ukázali. Policista H. naopak sdělil, že si již nevzpomíná, zda se tak stalo. Test však měl být viditelný po celou dobu vyhodnocení i pro žalobce. Z videozáznamu vyplývá, že žalobce byl ve svém voze po dobu, než mu byl sdělen výsledek testu na drogy, poté k němu přistoupili policisté, oznámili mu výsledek, avšak ten mu neukázali. Rovněž není zřejmé, jak mohl být test viditelný pro žalobce, který seděl šikmo od služebního vozidla přes celou šířku vozovky. Žalobce se domnívá, že test pro něho viditelný nebyl a také v tomto směru není výpověď obou policistů důvěryhodná.
7. Žalovaný nedůvodně přikládal větší váhu výpovědi policistů. Ti však ve své výpovědi neuvedli konkrétní skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že žalobce byl pod vlivem drog. Prap. H. pouze uvedl, že žalobce byl nervózní. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrdí, že chování žalobce bylo odmítavé, unavené, zpomalené, zmatečné a neklidné, nálada podrážděná. Nic z toho však nebylo potvrzeno v rámci výpovědi zasahujících policistů. Žalobce proto namítl, že z provedeného dokazování se nepodává žádná konkrétní skutečnost prokazující jeho ovlivnění drogami, která by (bez ohledu na výsledek testu) mohla vést zasahující policisty k tomu, aby jej vyzvali k provedení testu na drogy odběrem vzorku krve nebo vzorku moči. Zdůraznil současně, že výsledek orientační dechové zkoušky na alkohol byl negativní. Následně odkázal na podporu svých tvrzení na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 2 As 154/2017 - 44.
8. Žalobce se poté vyjádřil k hodnocení výsledku testu na drogy DrugWipe 5 SP. Policisté uvedli, že test byl pozitivní, nicméně z fotografie testeru vyplývá, že obsahuje pouze jeden zbarvený proužek, což znamená, že test byl negativní. Ke stejnému závěru dospěl žalovaný v přezkumných řízeních (rozhodnutí ze dne 13. 12. 2019, č. j. KUKHK-40999/DS/2019/SR, a rozhodnutí ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUKHK-9284/DS/2020-5 DV). Tvrzení policistů o pozitivním testu tak nemůže obstát. Žalobce také nesouhlasí se závěrem správního orgánu I. stupně, který uvedl, že „[t]o, že se může zdát, že na fotografii není [testovací linka] moc viditelná, neznamená, že při silniční kontrole viditelná nebyla a tudíž žalobci ze strany policistů byla dána zákonná výzva k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve a moče.“ Takový závěr však nemá dle žalobce žádnou oporu ve spise a k jeho přijetí by bylo nezbytné prokázat, po jak dlouhé době po zobrazení výsledku testu byla pořízena fotografie, což si ovšem žádný z policistů již nepamatoval, a zda může dojít k tomu, že původně viditelná linie výsledku z testu zmizí a výsledek tak již není úplný (například návodem či vyjádřením výrobce nebo odborným vyjádřením či znaleckým posudkem).
9. K problematice výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 - 65, a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015 - 45. Za rozporné s uvedenou judikaturou považuje argumentaci žalovaného na straně 6 napadeného rozhodnutí, že žalobce měl na základě výzvy zasahujících policistů povinnost podrobit se lékařskému vyšetření. Nikoliv každá výzva, ale pouze odůvodněná a podložená výzva může vést k tomu, že je adresát povinen se jí podrobit. Uvedené platí i pro argumentaci žalovaného, dle níž pokud žalobce nesouhlasil s výsledkem testu, měl se právě tím spíš výzvě podrobit. Nadto žalobce doplnil, že pokud byl výsledek testu podle fotografie negativní, nebyli zasahující policisté oprávněni vyzvat jej k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření.

10. Žalobce také namítl, že žalovaný porušil zásadu vyjádřenou v § 2 odst. 4 správního řádu, protože nedbal na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Žalovaný totiž nejprve dospěl v přezkumných řízeních k závěru, že výsledek testu je negativní (rozhodnutí ze dne 13. 12. 2019, č. j. KUKHK-40999/DS/2019/SR, a rozhodnutí ze dne 21. 4. 2020, č. j. KUKHK-9284/DS/2020-5 DV). V napadeném rozhodnutí však již uvedl, že výsledek testu je platný pouze 10 minut a je platný i pokud se testovací linky zabarvily slabě či neúplně. Zaujímá tak zcela odlišný názor, přičemž v řízení neprokázal, že by fotografie výsledku testu byla pořízena až po 10 minutách ani že by testovací linka byla zabarvena málo nebo slabě.
11. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Navrhl také, aby soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se věci podrobně zabýval, a rekapituloval dosavadní průběh řízení a související skutkové okolnosti.
13. K námitkám ohledně negativního výsledku provedeného testu na přítomnost návykových látek uvedl, že nemohou být relevantní, protože z výpovědí svědků vyplynulo, že tento test byl pozitivní na látky Amfetamin/Methamfetamin, a proto policisté žalobce vyzvali k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření, které odmítl.
14. Zasahující policisté měli zákonný důvod k tomu, aby tuto výzvu učinili, protože odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky, je povinna podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu osoba, u níž je důvodné podezření, že vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek (§ 20 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek). Lékařskému vyšetření je povinna podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila, ale je u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky.
15. Žalovaný odkázal na návod k použití testeru DrugWipe 5 SP, který v části nazvané *Interpretace výsledků* uvádí, že „výsledky zůstávají platné do 10 minut po skončení testování“ a „výsledek testu je interpretován jako pozitivní i v případě, že se testovací linky zbarvily slabě, nebo neúplně“, z čehož vyplývá, že na místě vznikly důvodné pochybnosti o tom, zda žalobce není pod vlivem návykových látek.
16. Ztotožnil se také se závěrem správního orgánu I. stupně, dle něhož jsou řízení o zadržení řidičského oprávnění a řízení o přestupku dvě samostatná řízení, která na sobě nejsou závislá. To vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č. j. 7 As 69/2008 - 47: „[s]myslem zadržení řidičského průkazu je zamezit osobě řídit motorová vozidla, dokud nebude o jejím skutku rozhodnuto. Smyslem přestupkového řízení je potrestat pachatele za spáchaný protiprávní čin a vést ho k nápravě. Rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu má vlastní zákonné podmínky, vede se o něm samostatné řízení a nelze ho tedy slučovat s řízením o přestupku.“ Správní orgán I. stupně rozhodl o zadržení řidičského oprávnění bez provedení řádného dokazování, a proto žalovaný zrušil rozhodnutí ze dne 11. 11. 2019, č. j. MURK-SPR-29960/4764/2019-MI, rozhodnutím ze dne 13. 12. 2019,

č. j. KUKHK-40999DS/2019/SR. Žalovaný konstatoval, že za podstatné pochybení považuje to, že správní orgán I. stupně, který vedl řízení o zadržení řidičského průkazu, neprovedl dokazování v souladu se zákonem. Dále shledal po vyhodnocení fotografické dokumentace testu DrugWipe 5 SP, že test vyšel s negativním výsledkem, a proto není možné vyhodnotit, zda existovaly okolnosti důvodně nasvědčující tomu, že žalobce mohl být pod vlivem návykových látek.

17. Žalobce podal na základě zrušeného rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu návrh na přezkoumání příkazu, kterým byl uznán vinným z nyní projednávaného přestupku. Žalovaný po provedeném přezkumu shledal, že v době vydání napadeného příkazu nebyl správnímu orgánu I. stupně znám výsledek řízení o zadržení řidičského průkazu, neboť v odvolacím řízení rozhodl dne 13. 12. 2019 a v přezkumném řízení napadený příkaz byl vypraven dne 21. 10. 2019. V daném případě tedy správní orgán I. stupně nemohl respektovat názor žalovaného v rozhodnutí ze dne 13. 12. 2019, č. j. KUKHK-40999/DS/2019/SR, kterým zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 11. 2019, č. j. MURK-SPR-29960/4764/2019-Mi, v řízení o předběžném zadržení řidičského průkazu. Žalovaný v tomto rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně automaticky přejímá, co uvedli policisté v úředních záznamech ve vyjádření, aniž by ve správním řízení řádně zkoumal, zda jsou naplněny zákonné předpoklady pro zadržení řidičského průkazu dle všech podmínek daných zákonem o silničním provozu a správním řádem. Jelikož správní orgán I. stupně neprovedl řádné dokazování, zrušil žalovaný příkaz ze dne 21. 10. 2019, č. j. MURK-SPR-28380/2019-Mich, a vrátil věc správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení. Řidičský průkaz byl následně žalobci vrácen, neboť o jeho zadržení nebylo rozhodnuto.
18. Žalovaný uzavřel, že provedením řádného dokazování, zejména výsledku svědků, byl řádně objasněn průběh silniční kontroly a spáchání přestupku, který lze považovat za prokázaný. Současně uvedl, že dne 11. 1. 2021 žalobce doručil stížnost na postup odvolacího orgánu, kterou vyhodnotil jako podnět k přezkumnému řízení, a postoupil toto podání přípisem ze dne 18. 1. 2021 společně s kompletním spisovým materiálem nadřízenému správnímu orgánu, tedy Ministerstvu dopravy.
19. Žalovaný navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Ve věci rozhodoval bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s. Žalobu shledal důvodnou.
21. Z předloženého správního spisu plyne, že správní orgán I. stupně obdržel od Policie ČR oznámení o přestupku, jehož skutková podstata je podrobně popsána v bodu 2. odůvodnění tohoto rozsudku. V oznámení o přestupku jsou podrobně popsány okolnosti spáchání přestupku. Přílohou byl dále úřední záznam sepsaný příslušníky Policie ČR, z něhož vyplývá, že dne 8. 10. 2019 tito příslušníci vykonávali hlídkovou činnost v obci Dlouhá Ves. V čase 10:33 hod. zastavili vozidlo reg. zn., jehož řidičem byl žalobce. Policisté provedli dechovou zkoušku přístrojem Dräger s negativním výsledkem. Následně jej vyzvali k provedení testu na užití návykových látek testerem DrugWipe 5

SP s pozitivním výsledkem na skupinu AMF/MET. Žalobce byl poté vyzván, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve a moči v příslušné oblastní nemocnici, což odmítl.

22. Součástí je také úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky, dle kterého mělo být žalobcovo chování odmítavé, unavené, zpomalené, zmatečné, neklidné a nálada podrážděná, koordinace normální, postoj jistý, chuze jistá, řeč nevýrazná, paměť normální, barva kůže normální, oči zarudlé. Dále je přiloženo poučení o právech a povinnostech v souvislosti s podezřením ze spáchání přestupku na úseku opatření k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, potvrzení o zadržení řidičského průkazu, fotografická dokumentace obsahující fotografii použitého orientačního jednorázového testeru DrugWipe 5 SP a mapy s vyznačeným místem kontroly a také kamerový záznam zachycující některé části kontroly žalobce. Součástí správního spisu je dále výpis z evidenční karty řidiče žalobce, z něhož se podává přestupková a sankční minulost žalobce.
23. Správní orgán I. stupně rozhodl ve věci nejprve dne 21. 10. 2019 příkazem, jímž uznal žalobce vinným shora uvedeným přestupkem a uložil mu pokutu 25 000 Kč, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 12 měsíců ode dne nabytí právní moci příkazu. Žalobce nepodal proti příkazu odpor, nicméně dne 2. 3. 2020 zaslal prostřednictvím právního zástupce podnět k provedení přezkumného řízení, po jehož provedení žalovaný zrušil příkaz správního orgánu I. stupně ze dne 21. 10. 2019, č. j. MURK-SPR-28380/2019-Mich. Žalovaný v přezkumném řízení shledal, že správní orgán I. stupně nemohl znát v době vydání příkazu výsledek řízení o zadržení řidičského průkazu, které předcházelo vydání tohoto příkazu, a neuvedl okolnosti týkající se zadržení řidičského průkazu. Poukázal rovněž na to, že v řízení o přestupku neproběhlo žádné dokazování a nelze se tedy spokojit s pouhým odkazem na odmítnutí lékařského vyšetření.
24. Při ústním jednání konaném dne 17. 6. 2020 správní orgán I. stupně doplnil dokazování o výsledcích zasahujících policistů, prap. Bc. P. H. a nstržm. K. D. Na návrh právního zástupce žalobce si obstaral návod k obsluze a provádění testování přístrojem DrugWipe 5 SP, dále výpis z evidenční karty řidiče společně s usnesením o zastavení řízení o zadržení řidičského průkazu žalobce, č. j. MURK-SPR-27287/4764/2019-Mi, a od žalovaného si vyžádal podnět k provedení přezkumného řízení a rozhodnutí ze dne 13. 12. 2019, č. j. KUKHK-40999/DS/2019/SR, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně o zadržení řidičského průkazu a věc vrátil k dalšímu projednání.
25. Dne 18. 2. 2020 správní orgán I. stupně rozhodl, že žalobce je vinen ze spáchání předmětného přestupku. Žalobce podal dne 6. 3. 2020 neúplné odvolání, k jehož doplnění správní orgán I. stupně žalobce vyzval dne 10. 3. 2020. Žalobce doručil dne 18. 3. 2020 doplnění odvolání a správní orgán I. stupně jej spolu se správním spisem postoupil žalovanému, který následně zamítl odvolání napadeným rozhodnutím a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
26. Jádrem sporu v projednávané věci je otázka, zda bylo dáno důvodné podezření ve smyslu § 20 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, a zda tudíž byli zasahující policisté oprávněni na základě

pojatého důvodného podezření vyzvat žalobce, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem ve smyslu § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu.

27. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek upravuje postup při zjišťování ovlivnění alkoholem nebo návykovými látkami, a to především v § 19 až 25. Tento zákon stanoví v § 20 odst. 1 písm. a) až c) následující:

„(1) Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba,

a) u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek

b) u které je důvodné podezření, že se požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek,

c) u které je důvodné podezření, že přivodila sobě nebo jiné osobě újmu na zdraví anebo způsobila jiné osobě škodu na majetku v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky [...].“

28. V § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu se poté uvádí, že řidič je mimo jiné povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou látkou než alkoholem.

29. K otázce důvodného podezření jako nezbytného požadavku pro oprávnění Policie ČR k výzvě k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015 - 45. Přestože rozšířený senát posuzoval důvodné podezření podle již neúčinné právní úpravy (zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů), lze jím vyslovené závěry plně aplikovat i na nyní účinnou právní úpravu v zákoně č. 65/2017 Sb., který původní právní úpravu nahradil.

30. Nejvyšší správní soud v tomto usnesení uvedl, že „[l]ékařské vyšetření dle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. nesmí být prováděno bezdůvodně, svévolně či dokonce šikanózně. Uplatní se pouze za situace, ve které se lze důvodně domnívat, že vyšetřovaný řidič řídí motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, resp. pod vlivem jiné návykové látky (§ 16 odst. 3).“ S ohledem na intenzitu zásahu do osobní svobody při výzvě k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření nesmí jít o projev libovůle veřejné moci, ale musí být dáno důvodné podezření, které se musí opírat o řádně zdokumentovaný postup: „[z]novu je však třeba podtrhnout, že i zde musí být z jiných okolností případu zřejmá důvodná domněnka, že kontrolovaný řidič řídí motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Policie ČR provádějící orientační a nařizující případně následně lékařské vyšetření musí vycházet ze znění § 124 odst. 10 písm. f) a g) zákona o silničním provozu a postupovat dle § 16 odst. 2 a 3 zákona č. 379/2005 Sb. Uplatněná pravomoc se musí opírat o řádně zadokumentovaný předešlý postup, z něhož bude zjiitelné, jaké úkony policisté provedli, jak se chovala kontrolovaná osoba, co přineslo použití technických prostředků sloužících ke zjištění stupně ovlivnění, případně proč nemohly tyto prostředky být použity. Výzva k podrobení se lékařskému vyšetření bez důvodného podezření na ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou by byla svévolí.“

31. K totožnému závěru dospívá i komentářová literatura¹, dle níž musí být pro uskutečnění výzvy dáno důvodné podezření, přestože § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu představuje speciální právní úpravu ve vztahu k obecné právní úpravě obsažené v zákoně o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, a sám o důvodném podezření jako nezbytné podmínce nehovoří:

„Protože se však i ve vztahu k řidiči jedná o výkon státní moci, kterou lze podle čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, tak by ani oprávnění policisty vyzývat řidiče, aby se podrobil vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou, nemělo být bezmezné. Proto se domníváme, že i vůči řidiči by taková výzva měla být činěna pouze v případech, kdy je dáno důvodné podezření, že řidič je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, tedy že se analogicky uplatňovalo omezení obsažené v § 20 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 65/2017 Sb., které oprávnění učinit výzvu k dechové zkoušce váže na [důvodné podezření]. Výzva určená řidiči, která by se o takové skutečně důvodné podezření neopírala, ale směřovala by pouze k namátkové kontrole, by tedy dle našeho názoru mohla být nezákonná.“

32. Žalobce ve své žalobě uplatnil řadu námitek, které formálně rozčlenil do čtyř žalobních bodů. Krajský soud předesílá, že nepovažuje za účelné podrobně posuzovat jednotlivé námitky tím způsobem, že by výslovně reagoval na každý dílčí argument žalobce. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je sice povinností správních orgánů a soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit, tuto povinnost ale nelze interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku. Podstatné je, aby se soudy vypořádaly se všemi základními námitkami účastníka řízení. Správní orgán či soud mohou na určité námitky reagovat také implicitně, tím, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentují vlastní ucelený argumentační systém. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje jeho nepřezkoumatelnost. Opačný přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně u podání obsahujících zjevně absurdní námitky, k porušení zásady hospodárnosti řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, ze dne 28. 2. 2013, č. j. 8 As 47/2012 – 58, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 – 50, bod 21, a ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 36/2013 – 30, bod 41).
33. Žalobce předně namítl, že z provedeného dokazování nevyplývá jeho ovlivnění drogami, které by mohlo vést zasahující policisty k tomu, aby žalobce vyzvali k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření odběrem vzorku krve nebo moči. Podle názoru žalobce totiž proti sobě stojí rozporná a nedůvěryhodná výpověď policistů a výsledek testu zachycený na fotografii.
34. Součástí správního spisu je fotografie testeru DrugWipe 5 SP pořízená dne 8. 10. 2019 mobilním telefonem. Z přiložené textové legendy již však není zřejmé, v jaký čas byla fotografie pořízena. Dále obsahuje popis, že jde o fotografii pozitivního testeru. Krajský soud konstatuje, že na fotografii všechna kontrolní okénka obsahují viditelnou jednu červenou linii. Z návodu k použití testeru, který si správní orgán I. stupně vyžádal od Policie ČR, vyplývá, že tyto linky jsou označeny jako kontrolní a jejich zobrazení je

¹ BUŠTA, Pavel a Jan KNĚŽÍNEK. *Zákon o silničním provozu: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2021-12-23]. ASPI_ID KO361_2000CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

nezbytné, aby šlo o platný test. V případě pozitivního výsledku se v okénku příslušném pro určitou skupinu návykových látek objeví druhá (případně i třetí) červená linie, označená jako *testovací*. Na přiložené fotografii testeru je zabarvena pouze kontrolní linka, a to ve všech okénkách. Takový výsledek je však dle návodu k použití označen jako negativní, a proto jej i krajský soud jako takový hodnotí, nelze-li jinými důkazními prostředky prokázat, že test byl v daný čas na daném místě pozitivní na skupinu látek AMF/MET. Soud také poznamenává, že dle návodu k použití příslušného testeru (část nazvaná *Interpretace výsledků*) je výsledek testu na přítomnost jiných návykových látek platný do 10 minut po skončení testování. Není-li tedy známo, kdy byla fotografie použitého testeru pořízena, nelze tím spíše s jistotou určit, jaký byl jeho výsledek v čase provedení testu.

35. Jiné podklady, které by svědčily o pozitivním výsledku provedeného testu na jiné návykové látky, nelze ve spisové dokumentaci nalézt. Poukázat lze zejména na již zmíněné chybějící datum pořízení fotografie testeru či na chybějící či vůbec nezaznamenanou část videozáznamu obsahující záběr pozitivního testu bezprostředně před oznámením jeho výsledku žalobci. Za této situace soud nemá jak ověřit, jaký byl skutečný výsledek drogového testu a zda byl skutečně pozitivní, jak tvrdili zasahující policisté při jejich výslechu. V situaci, kdy ani videozáznam ani fotografie použitého testeru nesvědčí o důvodném podezření, že žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem jiné návykové látky, nemohou obstát tvrzení zasahujících policistů o tom, že výsledek testu byl pozitivní, protože je přímo vyvrací podklady obsažené ve správním spise.
36. Krajský soud je navíc toho názoru, že žalovaný se měl podrobněji zabývat pořízeným videozáznamem stran námitek žalobce směřujících proti hodnocení jeho chování zasahujícími policisty v úředním záznamu, č. j. KRP H-100444-4/PŘ-2019-050714. Žalobce namítl, že závěry správních orgánů neodpovídají objektivnímu obsahu videozáznamů, ze kterých je patrné, že žalobce zcela normálně komunikuje s policisty, jeho reakce nejsou zpomalené, není apatický a reaguje jako obvykle. Procesní vadu spatřuje také v tom, že správní orgán I. stupně neprotokoloval své závěry ohledně provedení důkazu videozáznamem, a proto postupoval v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. IV.ÚS 1247/20, pokud své závěry uvedl až v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Pakliže žalovaný neporovnal předmětný záznam s obsahem videozáznamu a posoudil jej bez dalšího jako relevantní a pravdivý, porušil tím § 50 odst. 4 správního řádu.
37. Jestliže se žalovaný podrobněji nezabýval chováním žalobce, jak jej popsali policisté v úředním záznamu ve srovnání s tím, jak je zachyceno na videozáznamu, učinil své rozhodnutí nepřezkoumatelným v rozsahu této námítky obsažené v žalobcově odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Lze totiž přisvědčit žalobci, že z omezených částí průběhu kontroly zaznamenaných na videozáznamu není možné učinit jednoznačný závěr o jeho chování tak, jak jej popsali zasahující policisté v úředním záznamu, tedy že se choval odmítavě, unaveně, zpomaleně, zmatečně, neklidně, jeho nálada byla podrážděná, řeč nevýrazná a měl zarudlé oči. Z učiněných videozáznamů tyto projevy naopak spíše nevyplývají a soud se přiklání k závěru, že jeho chování či projevy nemohly v zasahujících policistech vyvolat důvodné podezření o ovlivnění jinou návykovou látkou či alkoholem. Nemůže proto obstát hodnocení na str. 7 napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný pouze převzal posouzení chování žalobce obsažené v daném úředním záznamu.

38. Soud však musí současně korigovat tvrzení žalobce, dle kterého „*správní orgán I. stupně neprotokoloval své závěry ohledně provedení důkazu videozáznamem.*“ Žalovaný totiž své závěry plynoucí z provedení důkazu videozáznamem protokoloval, o čemž svědčí i samotný protokol o ústním jednání ze dne 17. 6. 2020, č. j. MURK-SPR-15191/2020-Mich, ve kterém správní orgán I. stupně zaznamenal skutečnosti o části kontroly týkající se sdělení pozitivního výsledku testu žalobci, jeho poučení a sepisu příslušných oznámení. Přesto soud opětovně konstatuje, že žalovaný z výše uvedených důvodů pochybil, pokud neprotokoloval také závěry o významných projevech či známkách chování žalobce.
39. Nicméně lze také přisvědčit žalobci, že výpověď policistů se skutečně neshoduje s objektivním skutkovým stavem zaznamenaným ve výše posuzovaných podkladech i v jiných aspektech. Předně lze jednoznačně konstatovat, že žádná část videozáznamu nenásvědčuje tomu, že by policisté žalobci tester s pozitivním výsledkem ukázali (dle výpovědi nstržm. K. D.), ačkoliv zrovna část obsahující sdělení výsledku je zachycena. Krajský soud má zároveň výrazné pochybnosti alespoň o tvrzené viditelnosti testeru na palubní desce služebního vozidla (dle výpovědi prap. Bc. P. H.), když žalobce po dobu jeho vyhodnocení seděl podle videozáznamu ve svém vozidle. Poté žalobce na výzvu policistů sice přistoupil k jejich vozidlu k převzetí a podpisu listin, avšak již není zřejmé, po jaké době od skončení testování se tak stalo, přičemž je nepochybné, že učiněné výzvě předcházely neurčitý časový úsek, po který policisté tyto listiny sepisovali.
40. Uvedené nesrovnalosti výpovědí policistů se stavem zachyceným na pořízeném videozáznamu samy o sobě nejsou podstatné pro posouzení, zda policisté oprávněně pojali důvodné podezření o ovlivnění žalobce jinými návykovými látkami než alkoholem, avšak v celkovém kontextu zpochybňují výpovědi a incidentně tímto snižují i důvěryhodnost jejich tvrzení o pozitivním výsledku drogového testu v situaci, kdy jiné podklady svědčí o opaku.
41. Závěrem krajský soud podotýká, že žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž dostatečně nevypořádal, proč v odvolacím řízení zaujal odlišný postoj k výsledku testu na přítomnost jiných návykových látek, jestliže v rozhodnutí vydaném v přezkumném řízení na str. 5 konstatoval, že dle fotografie je výsledek testu negativní. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel zejména z provedeného výslechu svědků a konstatoval, že „[...] *provedením řádného dokazování, zejména výslechu svědků, byl řádně objasněn průběh silniční kontroly a spáchání přestupku, co do výčtu důkazů, lze považovat za prokázané.*“ Pouhý odkaz žalovaného na provedené dokazování nicméně nemůže obstát ve světle výše uvedených závěrů soudu, zvláště pokud jiné shromážděné podklady nesvědčí o tom, že v případě žalobce bylo dáno důvodné podezření o ovlivnění jinými návykovými látkami. Nepřípadný je tak i odkaz na návod k použití příslušného testeru na str. 7 napadeného rozhodnutí, na jehož základě žalovaný dovodil důvodnost podezření na místě kontroly, protože z návodu ve spojení s pořízenou fotodokumentací vyplývá opačný závěr (viz bod 34 rozsudku).
42. Krajský soud rovněž nemůže přijmout argument žalovaného odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č. j. 7 As 69/2008 - 47, dle něhož jsou řízení o zadržení řidičského oprávnění a řízení o přestupku dvě samostatná řízení, protože jej žalovaný užil bez zasazení do kontextu projednávané věci. Je nepochybně přípustné, aby řízení o zadržení řidičského průkazu správní orgán zastavil, a přesto následně rozhodl o odpovědnosti žalobce za předmětný přestupek v samostatném řízení,

jak správní orgány učinily v posuzovaném správním řízení. Navzdory tomu ale není z racionálních důvodů přípustné, aby žalovaný nevzal v potaz závěry učiněné v prvním řízení či v provedených přezkumných řízeních a bez podrobného vysvětlení odchylného přístupu v řízení o přestupku zaujmul takto odlišný postoj ve vztahu k hodnocení totožné fotografie použitého testeru.

43. Je tedy možné uzavřít, že správními orgány zjištěný skutkový stav a shromážděné podklady nenasvědčují tomu, že by u žalobce mohlo být v době kontroly dáno důvodné podezření o jeho ovlivnění jinými návykovými látkami než alkoholem. Jiný závěr ani není možné učinit, protože by se jednalo o čirou spekulaci nenacházející své opodstatnění v postoupených správních spisech. V takové situaci je na místě postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, která se ve správním trestání uplatní obdobně jako v trestním řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115), a není-li proto dosaženo faktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností vedoucích k důvodnému podezření ve smyslu § 20 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 65/2017 Sb., je nutné rozhodnout ve prospěch žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

44. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 1, 4 a 5 s. ř. s.).
45. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení. Žalobce má právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za žalobu proti správnímu rozhodnutí ve výši 3 000 Kč. Žalobce byl zastoupen advokátem, náleží mu proto také náhrada nákladů právní služby poskytnuté jeho zástupcem za dva úkony po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] – celkem 8 228 Kč s DPH. Žalovaný je tedy povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 22. prosince 2021

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce